

ประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์
เรื่อง นโยบายการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในองค์การสวนพฤกษศาสตร์

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เรื่อง นโยบายการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ.๒๕๓๕ และการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ และคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในองค์การสวนพฤกษศาสตร์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เรื่อง นโยบายการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในองค์การสวนพฤกษศาสตร์”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เรื่อง นโยบายการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ความเสี่ยง (Risk)” หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทั้งในระดับองค์กร ส่วนงาน และบุคคลได้

“การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)” หมายถึง การบริหารปัจจัยเสี่ยงและควบคุมกิจกรรมทั้งกระบวนการ การดำเนินงานต่างๆ โดยลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหายเพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ

“ปรัชญาการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Philosophy) หมายถึง ความเชื่อและทัศนคติของบุคลากรทุกคนในองค์กร เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่มีความเข้าใจและตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน

“การควบคุมภายใน (Internal control)” หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและพนักงาน อ.ส.พ. ทุกระดับของส่วนงานกำหนดให้มีขึ้น เพื่อให้มีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

“คณะกรรมการ อ.ส.พ.” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์
“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหาร หรือ
คณะอนุกรรมการอื่นที่คณะกรรมการ อ.ส.พ. มอบหมาย

“คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารความ
เสี่ยงและควบคุมภายใน อ.ส.พ.

หมวด ๑ การบริหารความเสี่ยง

๑.๑ ปรัชญาการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๔ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ มุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างให้การบริหารความเสี่ยงเป็น
เครื่องมือหนึ่งในการเพิ่มมูลค่า (Value Enhancement) และสร้างมูลค่า (Value Creation) ให้กับองค์กร
ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risk) ซึ่งมีผลกระทบรุนแรงมากต่อองค์กรมา
ประกอบด้วย

แผนการบริหารความเสี่ยงของ อ.ส.พ. มีความสำคัญกับการตอบสนองต่อความ
ต้องการและความมุ่งหมายของทุกๆ ฝ่ายที่สัมพันธ์กับองค์กร ซึ่งครอบคลุมทั้งในมิติการเงิน ความต้องการ
ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและด้านบุคลากร โดยบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับ
ที่ยอมรับได้เพื่อให้องค์กรมีคุณค่าทั้งด้านการเงินและมีใช้การเงิน สามารถสร้างองค์กรให้มีคุณค่าทั้งในระยะ
สั้นและระยะยาว

อ.ส.พ. เล็งเห็นว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน บุคลากรขององค์กร
สามารถที่จะคาดการณ์และระบุความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานของ อ.ส.พ. มีประสิทธิภาพ
และคุ้มค่ากับต้นทุนและด้วยแผนการบริหารความเสี่ยงของ อ.ส.พ. จะทำให้บุคลากรสามารถที่จะมอง
ปัญหาได้อย่างรอบด้านไม่เพียงเพื่อหาทางลดความเสี่ยงเพื่อลดความเสียหายให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่
ยังสามารถมองเห็นโอกาสและสามารถบริหารความเสี่ยงที่เป็นโอกาสทางธุรกิจให้เกิดผลสำเร็จอีกด้วย

๑.๒ วัตถุประสงค์

ข้อ ๖ การกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงตามประกาศนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อสร้างความเข้าใจ จิตสำนึก และ
ความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องความเสี่ยง การควบคุม และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กร ใน
กระบวนการบริหารและปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กร

(๒) เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของ อ.ส.พ. มีจุดมุ่งหมายเพื่อการบรรลุ
วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร การมีระบบบริหารจัดการให้เป็นที่ยอมรับในระดับมาตรฐานสากล
และมีแนวทางการพัฒนาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามเกณฑ์การประเมิน และสอดคล้องตามหลักการกำกับดูแล
กิจการที่ดี (Good Corporate Governance)

(๓) เพื่อให้มีการเชื่อมโยงและบูรณาการระบบบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร และพัฒนาการระบบการบริหารความเสี่ยงเข้ากับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามดูแลให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และมุ่งเน้นการปลูกฝังให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ตลอดจนเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรอีกทางหนึ่งด้วย

(๔) เพื่อให้นโยบายการบริหารความเสี่ยงมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติงานและแผนงานโครงการ รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร

๑.๓ หลักสำคัญในการปฏิบัติ

ข้อ ๗ รักษาสมดุลระหว่างระดับความเสี่ยง (Risk) และผลตอบแทน (Return) เพื่อให้มั่นใจถึงการบรรลุตามเป้าหมายจากการดำเนินงาน ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น ภายใต้ความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับได้

ข้อ ๘ กลยุทธ์การดำเนินงานต้องสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่คณะกรรมการ อ.ส.พ. พิจารณายอมรับได้

ข้อ ๙ การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมที่สำคัญขององค์กร ที่จำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้บริหารและพนักงาน

ข้อ ๑๐ ความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของ อ.ส.พ. จะต้องได้รับการจัดการให้ทันเวลาและต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) ต้องมีการระบุความเสี่ยงอย่างครอบคลุมและทันเวลา

(๒) ต้องมีการประเมินความเสี่ยงในด้านของโอกาสที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้น (likelihood) ผลกระทบ (Impact) หากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น

(๓) ต้องมีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่คณะกรรมการ อ.ส.พ. และผู้บริหารยอมรับได้ ทั้งนี้ต้องมีต้องมีการพิจารณาความเหมาะสมของต้นทุนและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นควบคู่กันไปด้วย

(๔) ต้องมีการติดตามและรายงานความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ โดยการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยงของ อ.ส.พ. ได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา

๑.๔ บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ข้อ ๑๑ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหาร อ.ส.พ. มีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อ.ส.พ.

ข้อ ๑๒ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน อ.ส.พ. มีหน้าที่กำกับดูแลการนำนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติภายในองค์กร ตามที่คณะกรรมการ อ.ส.พ. หรือ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหาร อ.ส.พ. กำหนด รวมทั้งติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ความ

เพียงพอของการจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และรายงานให้กับคณะกรรมการ อ.ส.พ. หรือคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหารทราบเป็นรายไตรมาส

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการ อ.ส.พ. ผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานและลูกจ้างของ อ.ส.พ. ทุกระดับต้องปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงและคู่มือการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด

๑.๕ การทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๑๔ กรณีนโยบายการบริหารความเสี่ยงไม่เหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน เสนอต่อคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหาร เพื่อปรับปรุงนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานขององค์กร ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ อ.ส.พ. เพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

หมวด ๒ การควบคุมภายใน

๒.๑ วัตถุประสงค์

ข้อ ๑๕ การกำหนดนโยบายการควบคุมภายในตามประกาศนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นแนวทางที่จะสนับสนุนการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Governance) สอดคล้องกับหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) โดยบูรณาการร่วมกับระบบบริหารความเสี่ยงและเชื่อมโยงไปสู่การตรวจสอบภายใน มุ่งมั่นในการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับขององค์กร รวมถึงผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ให้ตระหนักถึงความสำคัญ

(๒) เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) โดยนำมากำหนดเป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีประสิทธิภาพ และความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน ตลอดจนให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

(๓) เพื่อให้ทุกส่วนงานจัดวางระบบการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและภารกิจขององค์กร ตลอดจนเป็นการยกระดับศักยภาพขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ สะท้อนภาพลักษณ์ที่ดี มีระบบข้อมูลสนับสนุนฐานะทางการเงินที่เชื่อถือได้ มีสมรรถนะสูง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมและผลักดันให้ อ.ส.พ. เติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๑.๒ หลักสำคัญในการปฏิบัติ

ข้อ ๑๖ การควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการปฏิบัติงานในทุกตำแหน่ง และทุกระดับของส่วนงาน

ข้อ ๑๗ ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบกำหนดและจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล ด้วยการสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อม การควบคุม กำหนดทิศทาง กลไกการควบคุมและ กิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการติดตามผลการควบคุมภายใน

พนักงานและลูกจ้าง อ.ส.พ. ทุกระดับมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำระบบการควบคุมภายในไปปฏิบัติตามที่ผู้บริหารกำหนด

ข้อ ๑๘ การควบคุมภายในเป็นการสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยต้องคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องด้วยว่า ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการควบคุมภายในจะคุ้มค่างับต้นทุนที่เกิดขึ้น

ข้อ ๑๙ สร้างระบบการควบคุมภายในที่เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่มีความเชื่อมโยงและเกื้อกูลกันภายใต้ ๕ องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- (๑) สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)
- (๒) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- (๓) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
- (๔) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
- (๕) การติดตามประเมินผล (Monitoring Activities)

ข้อ ๒๐ ให้มีการติดตามผลระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยมีการประเมินผลเป็นรายครั้ง (Separate Evaluation) ซึ่งแยกเป็นการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment : CSA) ปีละครั้ง ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน

๒.๓ บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ข้อ ๒๑ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหาร อ.ส.พ. มีหน้าที่กำหนดนโยบายการควบคุมภายในโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อ.ส.พ. หรือคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการ อ.ส.พ. มอบหมาย

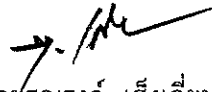
ข้อ ๒๒ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน มีหน้าที่กำกับ ดูแลการนำนโยบายการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางมาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ไปปฏิบัติในองค์กรตามที่คณะกรรมการ อ.ส.พ. หรือคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหาร อ.ส.พ. กำหนด รวมทั้งความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงการควบคุมภายใน โดยรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบ อ.ส.พ. และคณะกรรมการ อ.ส.พ. หรือคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการบริหาร อ.ส.พ. เพื่อทราบเป็นรายไตรมาส

ข้อ ๒๓ พนักงานและลูกจ้าง อ.ส.พ. ทุกระดับมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายการควบคุมภายใน และคู่มือการควบคุมภายใน

๒.๔ การทบทวนนโยบายการควบคุมภายใน

ข้อ ๒๕ กรณีนโยบายการควบคุมภายในไม่เหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน เพื่อปรับปรุงนโยบายการควบคุมภายในก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบ อ.ส.พ. และคณะกรรมการ อ.ส.พ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๓

(นายรณรงค์ เส็งเอี่ยม)

ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์